

Hjälp din kommun att bli mer hållbar genom att lägga ett medborgarförslag

Genom att engagerade invånare runt om i landet lägger medborgarförslag i sina kommuner (kan även kallas e-förslag eller dylikt), kan vi tillsammans bidra till en utveckling som innebär att den offentliga konsumtionen inte leder till negativ påverkan på mänskliga rättigheter, klimat och miljö. Det är viktigt att kommuner, regioner och andra myndigheter föregår med gott exempel och verkar för en hållbar utveckling ifall vi ska lyckas nå de globala målen (Agenda 2030) och en hållbar framtid. [Diplomeringarna Fairtrade City och Fairtrade Region](#) är ett verktyg och nätverk som hjälper kommuner att stärka sitt engagemang för en mer hållbar och etisk konsumtion.

I detta dokument finns en mall på ett medborgarförslag för att göra det enkelt för er som invånare att vara med och påverka lokalt. Det är upp till er vad ni vill inkludera, och det går snabbt att lokalanpassa texterna för att sedan skicka in till kommunen. När ni skriver under medborgarförslaget med ert namn är den er, så gör alla de ändringar som ni vill.

[Här](#) kan du se om din kommun eller region redan är diplomerad som Fairtrade City eller Fairtrade Region. Är din kommun redan en Fairtrade City? Då kan ni istället lägga ett medborgarförslag om att din region bör bli en Fairtrade Region. Vi har underlag även för det som du hittar [här](#). Ifall ni beslutar er för att lägga ett medborgarförslag, alternativt har frågor eller synpunkter, hör då gärna av er till: fairtradecity@fairtrade.se.

Vänliga hälsningar,

Fairtrade Sverige

fairtradecity@fairtrade.se

www.fairtrade.se

Förslag på tillvägagångssätt

Nedan finns vägledning till hur arbetet med medborgarförslaget kan läggas upp.

1. Säkerställ att din kommun inte redan är en diplomerad Fairtrade City [här](#).
2. Anpassa mallen med medborgarförslaget nedan så det passar er kommun. Ändra **gulmarkerad text** i förslaget och ta bort de gula markeringarna. Lägg sedan till alla personer som skriver under med sina boendeadresser. Alla ska vara folkbokförda i kommunen. Det är sällan nödvändigt att skriva sin namnteckning fysiskt.
3. Gå in på kommunens hemsida. Under "politik" eller liknande hittar ni instruktioner för hur man som medborgare kan delta och påverka. Skicka in ert medborgarförslag via e-post eller med hjälp av ett digitalt formulär. De flesta kommuner har ett digitalt system för att lämna medborgarförslag, e-förslag eller bara förslag. Om det saknas, mejla i så fall förslaget till kommunens kontaktcenter.
4. Efter att ni har skickat in ert förslag, mejla gärna en separat kopia till oss på fairtradecity@fairtrade.se. Skicka gärna också förslaget till alla partier i kommunen för att få igång en diskussion. På kommunens hemsida finns e-postadresser för detta. Det går också att lyfta förslaget under medborgardialoger som många kommuner arrangerar.
5. Medborgarförslaget kan med fördel också kombineras med en digital namninsamling för bästa möjliga genomslag. Lägg upp medborgarförslaget på exempelvis www.mittskifte.org, och sprid det gärna vidare till invånare i kommunen för att uppmana andra att skriva under.
6. Ett annat sätt att få spridning på medborgarförslaget är genom att uppmärksamma lokal press och media. Kontakta gärna Fairtrade Sveriges kommunikationschef, agnes.hellstrom@fairtrade.se, för att få tips och inspiration om hur ni bäst kan gå tillväga.

Mall medborgarförslag med följebrev

Hej **NN kommun!**

Vi skickar här in ett medborgarförslag för att kommunen ska stärka sitt hållbarhetsarbete och på så sätt bidra till de globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030).

Kommunens konsumtion ska inte påverka mänskliga rättigheter och miljö negativt. Ni får gärna bekräfta att ni mottagit förslaget, berätta hur och av vem/vilka det hanteras samt när frågan kommer tas upp i beslutsfattande organ.

Vänliga hälsningar,
Namn på avsändare
Mobilnummer

NN kommun bör stärka sitt hållbarhetsarbete

Kommunens konsumtion ska bidra till Agenda 2030 och inte påverka mänskliga rättigheter, klimat och miljö negativt.

Många varor som kommuner konsumerar produceras i länder med utbredd fattigdom, inte sällan under mycket svåra arbets- och levnadsvillkor. Flera av dessa varor kan inte produceras eller odlas här i Sverige. Exempel på sådana varor är kaffe, bananer, kakao, te, elektronik och kläder, vilka är förknippade med hög risk för barnarbete, extremt långa arbetsdagar, hälsofarliga arbetsmiljöer, löner som inte går att leva på och ofta saknas fackliga rättigheter. Odlare och anställda som producerar dessa varor drabbas också hårdast av klimatförändringarna – trots att de bidragit minst till det.

I dag beräknas mer än 830 miljoner människor leva under den internationella fattigdomsgränsen på 3 dollar om dagen, enligt Världsbanken.¹ Tre fjärdedelar av världens fattiga lever på landsbygden, och de flesta försörjer sig på jordbruk.² Fattigdom är den främsta orsaken till barnarbete. Så mycket som 138 miljoner barn

¹ <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview>

² <https://www.worldbank.org/en/programs/knowledge-for-change/brief/agriculture-and-rural-development>

är idag i arbete som hindrar dem från att gå i skolan. Enligt en rapport från ILO och Unicef arbetar 61% av dessa barn inom jordbrukssektorn.³

Som kommun går det att göra skillnad. Diplomerings Fairtrade City erbjuder kommuner verktyg och stöd i arbetet för en mer hållbar och etisk konsumtion. Diplomerings möjliggör ett hållbarhetsarbete i framkant, en rättvis klimatomställning och en ansvarsfull användning av skattemedel som har en positiv påverkan på människor och miljö. Diplomerings är också ett sätt att synliggöra hållbarhetsarbetet, något som bidrar till hopp och stolthet för alla invånare, medarbetare och politiker. I dag är omkring 30 svenska kommuner diplomerade – från större städer som Göteborg och Stockholm, till mindre städer som Munkfors och Nässjö. Ni kan läsa mer om fördelarna med diplomerings [här](#).

Vår kommun har tagit viktiga steg i det miljömässiga hållbarhetsarbetet, men det finns fortfarande ett stort ansvar i att säkerställa att vi inte påverkar mänskliga rättigheter negativt. Den konsumtion som sker inom kommunen, inte minst via den offentliga upphandlingen, ska vara ansvarsfull och hållbar.

Utifrån detta föreslår vi att **NN kommun** fattar beslut om:

- a) Att kommunen i linje med de åtaganden som följer av Agenda 2030 ska verka för en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar konsumtion och produktion genom att bli en Fairtrade City. Detta innebär att, tillsammans med det lokala civilsamhället och näringslivet, sprida kunskap och verka för en etisk och hållbar konsumtion som värnar om människa, miljö och klimat. Mer information om förutsättningar för diplomerings hittar ni [här](#).
- b) Att kommunen slår fast i sina styrdokument att den så långt som det är möjligt ska säkerställa att dess konsumtion inte leder till negativ påverkan på mänskliga rättigheter och miljö i de globala leverantörskedjorna genom att ställa tillräckliga hållbarhetskrav i upphandlingar och ha en hög kvalitet i uppföljningen så att kraven efterlevs.

Vänliga hälsningar och med förhoppning om att kommunen antar vårt förslag,
Namn och adress på den/de i kommunen som skriver under förslaget

³ <https://unric.org/sv/barnarbete-drabbar-fortfarande-138-miljoner-barn-globalt/>